

РАДНИКРЕЊЕ

НЕДЕЉА 22. ПО ДУХОВИМА

свeтiи аџосџол Јаков, св. Иџаџије, џаџријарх Цариџрагски
Лк. 16. 19 - 31, зч. 83; Мџ. 13: 54 - 58, зч. 56.
Гал. 6, 11 - 18; зч. 215. 1: 1 - 19, зч. 200.

свeтiи џраведни Јован Кронџџаџски

БОГАТАШ И УБОГИ ЛАЗАР

У данашњем Јеванђељу, џбљена браћо и сестре, Господ наш Исус Христос, изобразио је видљиву неједнакост стања и живота џуди у овдашњем, временом животу, и саобразно томе неједнакост удела џуди у другом, загробном животу, који нема краја. Ово је Јеванђеље у највећој мери поучно за све нас, за џуде ма кога стања и занимања. Реч је о једном богатоме човеку, чије име није споменуто и о једном сиромашу, по имену Лазар.

Ко је, пак, овај злосрећни богаташ, који се весели у раскоши и који је наследио вечну муку? Судећи по томе што Авраама назива оцем и што је и њему и браћи било познато оно што су Мојсеј и пророци писали, може се претпоставити да је богаташ био јевејског рода и закона, Авраамов потомак. Шта је био његов грех, његова кривица, због које је тако неочекивано допао

ада? У Јеванђељу је речено да је био богат, али нема сумње да није богатство било узрок тако суровог мучења које је богаташ искусио у аду - и Авраам је у своје време био јако богат, али му богатство није сметало да буде пријатељ Божји, јер је био странопримац и гостопримљив и у свему је био веран и послушан Богу. Даље је речено да се одевао у скерлет и у свиљу, дакле као цар, и сјајно се веселаше сваки дан. Чини се да ни у овом нема неке посебне кривице. Зашто се богати човек, који има хиљаде, а можда и милионе, и огромна имања, не би одевао у сомот и свиљу, поготову што се у данашње време то и не сматра неком нарочитом раскоши, премда је у то време скерлет био нарочито скупоцен.

У наставку се каже да се свакога дана сјајно веселаше. Значи - јео је, пио и веселио се са сво-

који су затворени у аду и онима који се налазе у рају постављена провалија које се никада не може прећи. То је требало да ужасне богаташа новим ужасом да нема наде на помиловање, ужасом очајања, тако да он више не моли Авраама за себе, него за своју браћу, да би Авраам послао Лазара њима да засведочи о реалном постојању ада и вечног мучења у његовом пламену и о постојању раја - вечног обиталишта и места радости за оне који су живели у светости или који су трпели кажњавања за своје грехе и покајали се. Али ономе који је некада био богаташ није услишена ни ова молба већ му је речено да би његова браћа требали да слушају Мојсеја и пророке, односно да читају и испуњују оно што су ови писали. Богаташ је поново молио

Духом Светим.

Добра и поучна лекција за све данашње паметњаковиће, који не верују у постојање џудске душе након смрти, у реално постојање вечног огња и вечност мука нераскајаних грешника и будућег блаженства. Они би такође желели да им мртви почешће долазе и увере их у истину овога што је речено у Јеванђељу, али мртви им неће доћи и уверавати их у оно што је једном изрекла сама вечна Истина - Христос Бог наш и уколико они желе да промене свој начин мишљења и живота и да задобију вечни живот, онда нека усрдно читају и слушају Јеванђеље и испуњују оно што је у њему написано.

Ето Вам кратке беседе на данашње Јеванђеље. Размишљајте и верујте свим срцем свему што је

Бог може да нас ослободи од сваког зла, али ми се сами грчевито држимо за зло. Зашто Господ наређује да волимо своје непријатеље? Не због њих, него због нас. Јер, докле год ми задржавамо у себи мисао о увреди коју су нам нанели непријатељи, пријатељи или рођаци немамо мира ни покоја. Треба се тога ослободити. Како? Треба од срца опростити. Кад се опрости од срца, као да ништа није ни било. Више немамо те унутрашње (мислене) радње које нам не дају мира и покоја. Опрштено је и завладао је мир. Племенит и добар човек не зна да мрзи свога непријатеља, него му жели добро. И та га доброта ослобађа од злих напада, а ослобађа и непријатеља. Непријатељ више нема снаге да напада. А кад помислимо зло - доприносимо огромно злу. Не смемо уопште мислити зло. Кад би хтели да се уједине сви џуди у доброту, видели би каква је то огромна и невероватна снага. Љубав и лепота би била свуда и на сваком месту!

сџарац Тагеј Виџовнички

Авраама за исто то и опет није услишен, јер они ни мртвима неће поверовати о постојању вечних мука и вечног живота, уколико не буду слушали Мојсија и пророке, који су говорили

у њему написано. Јер ни једна црта неће нестати од онога што је рекла сама Истина - Христос, и све ће се збити (уп. Мт: 5, 18). Амин.

жим пријатељима и ласкавцима. И у наше просвећено време чести су пирови, скупочени обеди се стално одржавају, а они који их припремају и не мисле да тиме тешко сагрешују и падају у ад, нарочито уколико заборављају на сиромаше.

Кренимо даље у тражењу кривице богатого веселјака. Шта се каже у Јеванђељу? А бјеше неки сиромаш, по имену Лазар, који лежаше пред вратима његовим гнојав, и жељаше да се насити мрвама које падаху са трпезе богатого; а још и пси долажаху и лизаху гној његов. Ето где је његова права кривица, то што га чини кривим и за његово раскошно одевање и за богате гозбе: кривица је ова: суровост и немилосрђе према сиромашнима, које се у њему јавило од страсти према раскоши и расипништву, према испразном и веселом животу. Испред самих врата његовог дома лежи убоги Лазар, сав у гнојним ранама – такав несрећник, да и самим својим изгледом и положајем треба да побуђује на састрадање и милосрђе, да призове богаташа да помогне. Али богаташ као да га и не примећује и не показује ни најмање састрадање, заузет је својим пировањем. Чак су и пси састрадалнији од њега, они су дошли и лизали гној Лазарев. Лазар је желео да се нахрани мрвама са богатшевог стола, што значи да му од богате трпезе нису ништа давали. Управо због те суровости и немилосрдности богаташ је и послан након смрти у ад, а Лазар због свог злострадања, безропотног трпљења, због часног сиромаш-

штва и лишавања, удостојен је крила Аврамоваг, вечног успокојења и блаженства.

Какву нам лекцију пружа овај опис богатого и сиромашнога, излагање њиховог живота и стања на земљи и њиховог удела непосредно након смрти? Прва је поука та да и богатство и сиромаштво, здравље и болест, весеље и туга – све овдашње брзо пролази и нестаје, али дела људи – њихови пороци и врлине не умиру, већ заједно са њима прелазе у вечност и тамо их или оправдавају или осуђују пред Судијом свих помисли и дела људских и или их уводе у рај или низгавају у бездан ада преисподњег, одакле нема излаза за сву вечност.

Зато, љубљена браћо и сестре, не будимо сурови и немилостиви према сиромасима, када и сами имамо сувишак, немојмо бити сујетни у богатству и изобиљу, већ по својим моћима делимо са сиромашнима, да би нас, у случају да осиромашимо у добрим делима, они примили у вечна обиталишта (Лк. 16, 9), по речи ма нашег Спаситеља. Погледајте како се након Лазареве и богаташеве смрти одједном мења судба и стање и једног и другог! А кад умрије сиромаш, однесоше га анђели у наручје Аврамово. Каква част! Каква љубав небеских сила према њему! Носе га и спроводе у рај, као свога суграђанина, небески анђели, ови верни пријатељи људи верних Богу. Умрије и богаташ, и сахранише га. И у паклу, налазећи се у мукама, подиже очи своје и угледа издалека Авраама и Лазара у наручју његову. Какав призор! Лазар који је

некада био сиромаш, болан, презрен од богаташа, сада је у месту светлом, прохладном, блаженом, а сам богаташ у аду и мукама. Ниоткуда никакве помоћи. А где су они који су некада јели заједно са њим и они који су му ласкали? Могуће да су и они такође у аду.

Даље знате шта се догодило: богаташ је молио Авраама да пошаље Лазара да умочи врх, само врх прста у воду и да му расхлади језик, тај сластољубиви језик, који сада ужасно изгара и сахне.

нио и дакле, живео као бесловесни скот, не бринући се о бесмртној души. Тако како је живео, то је и добио, оно што је сматрао за своје богатство, тиме се и насладио. За вечност није припремио ништа, ни једно добро дело, духовне жеље и стремљења и вечна добра није стицао, остао је туђ љубави према Богу и ближњем, па шта онда да тражи у рају, где је место само за праведнике и оне који чистом љубављу воле Бога и једни друге. Лазар се пак у пећи болести и

Када човек истински осети Бога љубави, Бога Живога, Који јесте благост и милосрђе, љубав и истина, прилагодљивост и доброта према сваком човеку, тада његово схватање свега почиње да се мења. Догађаји и понашање људи који те окружују остају исти као што су и били, али ти на њих више не реагујеш, зати што разумеш да Бог то посматра на другачији начин.

Неки од нас су почели да иду у цркву с малих ногу и усвојили неки једностран став – ми затварамо Бога у јасно одређене категорије: «Он је ово и ово, и то и то. И ништа више од тога. А уколико спазим да се ти не уклапаш у категорију, коју сам себи задао, немам друге него да те одбацим.» Али долази Христос, пракса живота, и показује нам да ствари не стоје баш тако.

архимандрит Андреј (Конанос)

Али богаташу ни ова молба није услишена. Истина, Авраам га назива чедом, а и некадањи богаташ је Авраама назвао оцем, али тај назив – чедо, био је само укор богаташу, који није творио дела Аврамова, који није имао његово уздржање и гостопримство. Какав је узрок одрицања капљице воде? Тај што је богаташ примио своја добра у свом животу, а Лазар зло. Каково добро? То што је сматрао да је добро, т.ј. јео је, пио, гиздаво се одевао, веселио се, а о Богу и о богоугађању није размишљао, добра дела није чи-

лишавања очистио од грехова и казну за њих истрпео у самој болести и лишавањима. Због тога, говори Авраам, он се овде теши, а ти страдаш.

Ето како су се одједном промениле улоге и једнога и другог након њихове смрти. О како је пролазно и варљиво све на земљи! Како је чврста врлина и њена награда!

Даље, Авраам пружа и други разлог богатоме, зашто му Лазар не може доћи са маленим олакшањем, капљом воде на палцу. Наиме зато што је међу онима